

**Welkom in de viering vanuit de Martinikerk
op Kerstmorgen 2022 mmv. de cantorij**

Verschenen is de mildheid en de trouw van onze God

Moeders van Jezus bij de bloemschikkingen van advent en kerst.

Deze Advent en Kerst wordt gestempeld door het geslachtsregister van Jezus waarin, naast Maria, vier vrouwen voorkomen.
Voor elke adventszondag één: dat zijn Tamar, Batseba, Ruth en Rachab.

Kerst

De kleur van kerst is wit. Wit zijn alle kleuren licht bij elkaar.
Wit is ook als een onbeschreven blad: alle ruimte voor iets nieuws,
het staat voor zuiver en puur.

De kerstroos:

De bloem is wit, 'reinheid'. Dat past bij het Kerstkind.
Er hoort ook een legende bij. In de Kerstnacht werd het visioen van Jesaja waar. Heel de Schepping kwam die nacht opnieuw tot bloei: bloemen bloeiden, insecten vlogen en zoemden en vele dieren kwamen een kijkje nemen.
Na de Kerstnacht was dit weer allemaal voorbij. Nou ja, allemaal. Alleen de helleborus bleef dapper doorbloeien, dwars door ijs en sneeuw heen. En dat doet ze nog elk jaar.
Zo kreeg ze de bijnaam 'heilig Kerstkruid' of 'Kerstroos'.

Bij de schikking een kerstkaars en de symbolen van de moeders :
Witte bloem (roos)
Tarwe
Rode Ilex tak
Palmtak/vrucht

De bloemschikking van kerst symboliseert de situatie van Maria, waarin zij overgave toont aan de God voor wie zij heeft gekozen. Hem ontvangt zij met hart, ziel en handen.

*'Maria,
met open handen ontvangt zij het nieuwe leven:
kind van God dat hemel en aarde verbindt.
Kind ons geboren, Zoon ons gegeven,
God onbedwingbaar, Vader voor eeuwig,
Koning van de vrede'.*

Teksten: ds. Janneke Middeljans

Om te beginnen

Orgelspel

Lied: In den beginne was het woord LB 488
1, 3 en 5 allen, 2 en 4 cantorij

allen

1 In den be-gin-ne was het woord,
op aar-de is zijn stem ge-hoord
die spreken wil tot elk ge-slacht,
Hij werd ge - bo-ren in de nacht.

Liedboek Online

- cant. 2 Hij werd geboren in de nacht
die al het licht heeft voortgebracht,
aan zon en maan zijn teugel legt,
Hij is de Heer, Hij werd een knecht.
- allen 3 Hij is de Heer, Hij werd een knecht,
op Hem wordt alle last gelegd,
Hij woont te midden van het kwaad,
Hij troont in onze lage staat.
- cant. 4 Hij troont in onze lage staat
waar al wat leeft verloren gaat,
Hij kwam toen niemand naar Hem riep,
dit licht dat zoveel luister schiep.

allen Dit licht dat in het duister sliep
is God die ons bij name riep,
Hij roept totdat Hij wordt gehoord,
in den beginne was het woord.

Welkom - door de dienstdoende ouderling

De kaarsen op de tafel worden aangestoken

Gemeente gaat staan

Beginlied: Van waar zijt Gij gekomen LB 494: 1 cantorij, 2 en 3 allen

1 Van - waar zijt Gij ge - ko - men,
wij wis - ten niets van U.
In on - ze stout - ste dro - men
was God nooit hier en nu.
Een nieu - we God zijt Gij
die on - der ons wilt wo - nen,
zo ver weg, zo dicht - bij.

Liedboek Online

allen 2 Gij zijt ons doorgegeven
een naam, een oud verhaal
uw woorden uitgeschreven
in iedere mensentaal.
Ons eigen levenslot
met uw geluk verweven,
zo zijt Gij onze God.

allen 3 Gij zijt in ons verloren
wij durven U niet aan,
uw stem in onze oren,
uw komst in ons bestaan.
Een woord van vlees en bloed
een kind voor ons geboren,
een mens die sterven moet

Bemoediging en Drempelgebed - door de dienstdoende ouderling in beurtspraak met de gemeente

O
allen Onze hulp is in de Naam van de Menslievende
DIE HEMEL EN AARDE GEMAAKT HEEFT

O
allen die trouw blijft tot in eeuwigheid
EN NOOIT LOSLAAT WAT HIJ EENMAAL BEGON

O
allen Die licht scheidt en ons ontvankelijk maakt
voor wat geen oog heeft gezien
en in geen mensenhart is opgekomen
DIE ONS NABIJ KOMT IN HET KLEINE EN KWETSBARE
IN EEN PASGEBOREN KIND.
DIE ONS HEEFT GEZIEN EER WIJ WERDEN GEBOREN.

O
allen Enige, U toont uw gezicht
waar wij dat het minst verwachten:
in mensen die onopgemerkt blijven,
over het hoofd gezien door groten en machtigen.
Open onze ogen voor uw mildheid,
uw trouw en menslievendheid
die ons meer nabij zijn
dan wij meestal kunnen en willen geloven,
in Jezus' naam,
AMEN

Gemeente gaat zitten

Kyriegebed LB 301a

Ky - ri - e e - le - - i - son.
Chris - te e - le - - i - son.
Ky - ri - e e - le - - i - son.

Liedboek Online

Gloria: Eer zij God in onze dagen LB 487 1 - 3

1 Eer zij God in on - ze da-gen,
eer zij God in de - ze tijd.
Men-sen van het wel - be-ha-gen,
roep op aar - de vre - de uit.
Glo - - - ri-a
in ex - cel - sis De - o.
Glo - - - ri-a
in ex - cel - sis De - o.

Liedboek Online

2. Eer zij God die onze Vader
en die onze Koning is.
Eer zij God die op de aarde
naar ons toe gekomen is.
Gloria in excelsis Deo,
gloria in excelsis Deo.

3 Lam van God, Gij hebt gedragen
alle schuld tot elke prijs,
geef in onze levensdagen
peis en vre[^] kyrieleis.
Gloria in excelsis Deo,
gloria in excelsis Deo

De Bijbel in het midden

Groet:

Voorganger De menslievende zal bij u zijn
Allen: DE MENSLIEVENDE ZAL U BEWAREN

Gebed van de zondag

Levenslicht

Projectlied advent en kerst 2022 – Kind op Zondag

Tekst: Erik Idema Melodie: 'Ik ben een engel van de Heer', LB 469

Ik zing van licht dat God ons geeft:
het levenslicht voor al wat leeft.
Wie draagt dat licht, wie brengt het voort?
Wie geeft het aan de mensen door?

Kerst (Maria):

Een jonge vrouw uit Nazaret
wordt door de hemel opgemerkt.
Maria krijgt een koningskind
omdat Gods nieuwe tijd begint.

Met de jeugd

Even voorstellen..... de voormoeders van Jezus.

Lezing uit de brief aan Titus (3, 4 - 7)

Lied: Verschenen is de mildheid en de trouw LB 492

refrein: 1 voorzang, 2 allen

Ver-sche - nen is de mild - heid
en de trouw van on - ze God.

Liedboek Online

Detailed description: This block contains the musical notation for the refrain of the hymn. It consists of two staves of music. The first staff is in treble clef, key of D major (one sharp), and 3/8 time. It contains the melody for the first line of the refrain: 'Ver-sche - nen is de mild - heid'. The second staff continues the melody for the second line: 'en de trouw van on - ze God.' The music ends with a double bar line.

voorzang 1 In den beginne was het woord,
en in Hem was alle leven,
en dat leven was het licht der mensen.

allen Ver-sche - nen is de mild - heid
en de trouw van on - ze God.

Liedboek Online

Detailed description: This block contains the musical notation for the first verse. It consists of two staves of music. The first staff is in treble clef, key of D major (one sharp), and 3/8 time. It contains the melody for the first line of the verse: 'Ver-sche - nen is de mild - heid'. The second staff continues the melody for the second line: 'en de trouw van on - ze God.' The music ends with a double bar line.

voorzang 2 Het woord is vlees geworden,
het heeft in ons midden gewoond,
een mens in de handen van mensen.

allen Ver-sche - nen is de mild - heid
en de trouw van on - ze God.

Liedboek Online

Detailed description: This block contains the musical notation for the second verse. It consists of two staves of music. The first staff is in treble clef, key of D major (one sharp), and 3/8 time. It contains the melody for the first line of the verse: 'Ver-sche - nen is de mild - heid'. The second staff continues the melody for the second line: 'en de trouw van on - ze God.' The music ends with a double bar line.

voorzang 3 Niemand heeft ooit God gezien,
 maar wij mochten zijn glorie aanschouwen,
 Jezus, de Zoon van de levende God.

allen Ver-sche-nen is de mild-heid
 en de trouw van on-ze God.

Liedboek Online

Lezing uit het evangelie volgens Johannes (1, 1 - 18)

Lied: Kind ons geboren LB 491 1X koor, 1 X gemeente

Kind ons ge - bo - ren, zoon ons ge - ge - ven,
 God on-be-dwing - baar, Va-der voor eeu - wig,
 Ko - ning van de vre - de.
 Kind ons ge - bo - ren, zoon ons ge - ge - ven,
 God on-be-dwing - baar, Va-der voor eeu - wig,
 Ko - ning van de vre - de.

Liedboek Online

Uitleg en Verkondiging

Een Muzikaal moment, gespeeld door de blazers

Het delen

Voorbede, gezongen: Groter dan ons hart

solo: Gij die geroepen hebt "licht"
en het licht werd geboren,
en het was goed, het werd avond en morgen
tot op vandaag.

cantorij: Gij die geroepen hebt "o mens"
en wij werden geboren,
Gij die mijn leven zo geleid hebt tot hiertoe
dat ik nog leef.

allen

Omdat Gij het zijt, groter dan ons hart,
die mij hebt gezien, eer ik werd geboren.

cantorij: Gij die de liefde zijt, diep als de zee,
flitsend als weerlicht, sterker dan de dood,
laat niet verloren gaan één mensenkind.
Gij die geen naam vergeet, geen mens veracht,
laat niet de dood die alles scheidt en leeg maakt,
laat niet de tweede dood over ons komen.

**allen: Omdat Gij het zijt, groter dan ons hart,
die mij hebt gezien, eer ik werd geboren.**

solo: Voor allen die gekruisigd worden,
wees niet niemand,
wees hun toekomst ongezien,

cantorij: voor mensen die van U verlaten zijn,
voor allen die hun lot niet kunnen dragen,
voor hen die weerloos zijn
in de handen van de mensen.

solo: Voor uw naamgenoten in ons midden:
vluchtelingen, vreemden, wees niet niemand.

cantorij: Voor hen die kracht uitstralen,
liefde geven, recht doen,
dat zij staande blijven in ons midden.

**allen: Omdat Gij het zijt, groter dan ons hart,
die mij hebt gezien, eer ik werd geboren.**

solo: Gij die, tegen alle schijnbaar noodlot in, ons vasthoudt,

cantorij: Gij die vreugde schept in mensen,
Gij die het woord tot ons gesproken hebt
dat onze ziel vervult;

solo: laat ons niet leeg en verloren en zonder uitzicht,

cantorij: doe ons opengaan voor het visioen van vrede
dat sinds mensenheugenis ons roept.

**allen: Omdat Gij het zijt, groter dan ons hart,
die mij hebt gezien, eer ik werd geboren.**

cantorij: Verhaast de dag van uw gerechtigheid,
zie het niet langer aan
dat her en der in deze wereld
mensen gemarteld worden, kinderen gedood,
dat wij de aarde schenden
en elkaar het licht ontroven.
Zoals een hert reikhalst naar levend water,
doe ons zo verlangen naar de dag
dat wij, nu nog verdeelde mensen,
in uw stad verzameld zijn,
in u verenigd en voltooid, in u vereeuwigd.

solo: Gedenk uw mensen, dat zij niet vergeefs geboren zijn.

**allen: Omdat Gij het zijt, groter dan ons hart,
die mij hebt gezien, eer ik werd geboren.**

aansluitend stil gebed, gezamenlijk gebeden Onze Vader
(verwoording zoals gebruikt in de oecumene)

Onze Vader die in de hemel zijt, Uw naam worde geheiligd.
Uw koninkrijk kome. Uw wil geschiede, op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood. En vergeef ons onze schulden
zoals ook wij onze schuldenaars vergeven.
En leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze.
Want van U is het koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid
in eeuwigheid. Amen.

Mededelingen - door dienstdoende ouderling

Inzameling   **eerste rondgang: Kinderen in de knel**
                                 tweede rondgang: Kerk en Eredienst

Slotlied: (staande) Nu zijt wellekome LB 476

1 Nu zijt wellekome Jesu, lieve Heer,
Gij komt van alzo hoge, van alzo veer.
Nu zijt wellekome van de hoge hemel neer.
Hier al op dit aardrijk zijt Gij gezien nooit meer. Kyrieleis.

2 Christe Kyrieleison, laat ons zingen blij,
daarmed' ook onze leisen beginnen vrij.
Jezus is geboren op de heilige kerstnacht
van een maged reine, die hoog moet zijn geacht. Kyrieleis.

3 Herders op den velde hoorden een nieuw lied,
dat Jezus was geboren, zij wisten 't niet.
'Gaat aan gene straten en gij zult Hem vinden klaar.
Bet'lem is de stede, daar is 't geschied voorwaar.' Kyrieleis

4 Wijzen uit het oosten, uit zo verre land,
zij zochten onze Here met offerand'.
Ze offerden ootmoediglijk mirr', wierook ende goud
te eren van dat kinde, dat alle ding behoudt. Kyrieleis.

Uitzending en zegen
gezongen Amen

Orgelspel

Taakdragers in deze viering

*Voorganger pastor Wim Gilsing; ouderling van dienst Ezra van Zijtveld; diaken Erika Klooster; lector Hajo Blok; cantor-organist Wilbert Berendsen; cantorij van de Martinikerk o.l.v. Wilbert Berendsen, Bennie Vonk, bugel; Anita Spanjer, Erika Klooster en Ton van Dinteren, hoorn; en Dorkas Klooster, trombone.
beeld en geluid Daniël Snieder; koster Gerard Verstraete*

Zonlicht

Bij de inzameling van de gaven

De volgende collectedoelen bevelen wij van harte bij u aan –

1e collecte: Kerk in Actie Kinderen in de knel

Gammele tenten. Extreme kou of juist ondraaglijke hitte. Onveiligheid, gebrek aan schoon drinkwater, medicijnen, sanitaire voorzieningen. En misschien wel het ergst van alles: de uitzichtloosheid, het jarenlange, onzekere wachten. Dat is de realiteit waarin duizenden kinderen in Griekse vluchtelingenkampen opgroeien.

Via 3 partnerorganisaties helpt Kerk in Actie vluchtelingen in Griekenland met voedsel, kleding, zorg en onderwijs.

Partner Borderline laat vluchtelingen bij aankomst op Lesbos op krachten komen door ze eten en drinken aan te bieden. Daarna krijgen ze hulp bij het invullen van officiële documenten. Op een eigen school kunnen vluchtelingenkinderen van 6 tot 17 jaar lessen Engels, Grieks en wiskunde volgen. Partner Synypaxis geeft zorg en begeleiding aan alleenreizende minderjarige vluchtelingen in vier opvangcentra op het Griekse vasteland. In de voedselkeuken van partner Apostoli in Athene krijgen vluchtelingen en dakloze Grieken elke dag een maaltijd. Arme gezinnen krijgen elke maand een voedselpakket en in vluchtelingenkampen worden zeep en andere spullen voor persoonlijke verzorging uitgedeeld.

2e collecte: voor de kerk

o.a. Pastoraat, drukkerij, verzekeringen, verwarming en onderhoud, jeugdwerk

Volgt u de dienst online?

ook dan kunt u uw bijdrage aan de collecten geven!

Via bijpassende link of QR-code komt u op de internetpagina van onze gemeente waar u een gift kan doen.

Klik op de actie Gift/ donatie.

1^e collecte is diaconie, 2^e collecte is kerk.

De bijpassende link is :

<https://site.skgscollect.nl/37/gift/formulier.html?id=4567>

Wilt u uw gift overmaken via uw eigen bank? Dat kan ook. Vermeld er dan de datum en het doel van de collecte bij.

1^e collecte voor diaconie: NL78TRIO 0198 3060 16 t.n.v. Diaconaat van de Protestantse Gemeente te Angerlo-Doesburg

2^e collecte voor kerk: NL06RABO 0373 7152 42 t.n.v. CvK Protestantse Gemeente te Angerlo-Doesburg.

Vieringen

25 december, Martinikerk 10.00 uur pastor Wim Gilsing Kerstmorgen
mmv de cantorij en blazers

31 december, Galluskerk 19.30 uur ds. Susanne van der Sluis Oudejaar

01 januari, Galluskerk 10.30 uur Morgengebed, Nieuwjaarsontmoeting

Op 2e Kerstdag om 15:00 uur speelt Wilbert Berendsen in de Martinikerk op het Walcker-orgel het magistrale stuk Kerstmuziek La Nativité du Seigneur van Olivier Messiaen.

Als 27-jarige voltooit Olivier Messiaen in 1935 het meesterwerk La Nativité du Seigneur. Elk van de negen meditaties schildert een moment uit de geboorte van Jezus Christus. Baanbrekend is de wijze waarop symboliek, ritme, melodie en harmonie allemaal in een geheel eigen muzikale taal gestalte krijgen. Mede hierdoor behoort Messiaen tot de invloedrijkste componisten van de 20ste eeuw. Orgelregisters worden op onconventionele wijze gecombineerd, waardoor nieuwe klankkleuren ontstaan.

In het voorwoord bij La Nativité doet Messiaen uit de doeken hoe hij tot zijn toonstructuren en ritmes komt. In plaats van het gebruikelijke majeur en mineur construeert Messiaen een aantal nieuwe modi met een symmetrische verdeling van halve en hele tonen in het octaaf, die een geheel eigen klankkleur hebben. En in plaats van een vast metrum, kiest Messiaen voor het samenvoegen van verschillende toonlengtes (additieve ritmiek), waardoor de muziek iets etherisch en zwevends krijgt.

Elk deel van La Nativité heeft een Bijbeltekst als motto en schildert een tafereel of notie uit het geboorteverhaal. Messiaen was diepgelovig en katholiek; hij verklaart niet het mysterie van het geloof maar schildert het, koestert het en verwondert zich.

Het Walcker-orgel is met zijn vele klankkleuren een prachtig en waardig medium voor de vertolking van deze mystieke, vroeg-moderne muziek.

Het concert duurt ongeveer een uur. Warme kleding aanbevolen!
Kaarten via www.stidomu.nl

‘Wat hebben we bij de koffie?’

‘Wat hebben we bij de koffie?’ is een ontmoetingsochtend waarbij een kopje koffie/thee niet alleen vergezeld gaat van wat lekkers, maar ook van een kort programma.

Dat kan een gastspreker zijn, maar ook iets met verhalen of muziek. We bieden ‘een gezellige inloop met een plus’.

Er wordt altijd ‘iets’ aangeboden, maar dat duurt maximaal een half uur. Daarvoor en daarna is er ruim tijd voor koffie en gesprek.

4 januari: Nieuwjaarsontmoeting

deze ochtend neemt voormalig dierenarts
Jan de Groot uit Doesburg
ons mee in de wereld van de dierenartsenij.

Locatie: Dienstencentrum Leger des Heils Doesburg
Zandbergstraat 15 (ingang is de winkeldeur)

Tijd: 10.00 uur – 11.30 uur

Kosten Vrijwillige bijdrage i.v.m. onkosten.

Organisatie ‘Wat hebben we bij de koffie?’
wordt georganiseerd vanuit de gezamenlijke kerken.
en iedereen is welkom!

Contact: Wim Gilsing w.gilsing@outlook.com
Ans Woudenberg woudenberg.rienans@gmail.com